

Sogneraadet foreløbig har gjort, men som ikke vil betale, forekommer det mig rimeligt, at der kan gjøres Tvangsforholdsregler gjældende. De ærede to foregaaende Talere have trods deres almindelige Anerkjendelse af Lovforslaget havt en Del Betænkkeligheder ved dets første Ufsnit, nemlig det, der handler om Snekastningen, og det er ogsaa dette Ufsnit, der har vakt Betænkkeligheder hos mig. Ved at gjen-nemlæse Lovforslaget vil man strax opdage, at det Hovedprincip, der gjør sig gjældende i det, er dette, at Pligtarbejdet i Kommunerne skal afløses fra at tilveiebringes ved Udelse in natura til at udføres ved betalt Arbejde. Jeg indrømmer nu fuldt vel, at dette Princip kan have ikke saa Fordele ved sig, og at det kan have mange Behvemmeligheder og Behageligheder, forudsat at Kommunens Beboere eller, om man vil, Kommunens Kasse har Penge nok til sin Raadighed; thi det kan ikke negtes, at det er en stor Behagelighed for Kommunens Beboere, at de have deres Person og Tid til fri Raadighed, og at de ikke ere udfatte for at kunne hørdres til Hvasomhelst og til hvilkenomhelst given Tid i Kommunens Anliggender. Det indrømmer jeg, men ikke desto mindre føler jeg mig stærkt overbevist om, at deres Tal er meget stort, der ville foretrække hellere at stille deres Arbeidskræfter til Afbenyttelse end ud med deres Penge. Men der er saa Meget, der taler for Pengeprincippet, at jeg ikke skal gjøre nogen Indvending mod dette Princip i dets Almindelighed, men kun udtale mig imod det første Ufsnit om Snekastningen. Det synes mig at være temmelig indlysende, at dette Princip maa føre til store Paaligninger i Kommunerne. Vel har den ærede første Taler ikke havt Betænkkeligheder ved disse Kasseansætteligheder — som jeg tror, han udtrykte sig —, der ville følge deraf, og heller ikke har den ærede sidste Taler havt videre Betænkkeligheder i saa Henseende, idet han trostede sig ved, at Betalingen for det udførte Arbejde efter Lovforslaget skal kunne afdrages af Bedkommendes Skat til Kommunen. Dette vil jo imidlertid ikke kunne ske med Hensyn til Snekastningen, forsaavidt det, der i Lovforslaget gjøres til Regel, vedligeholdes som Regel, nemlig, at Snekastningen

enten skal udføres ved Entreprise eller ved leiede Folk; thi i saa Tilfælde vilde jo dog mangfoldige af Skatthyderne ikke komme til at faae Del i det Arbejde og derved ikke kunne faae det Afdrag, som Arbejdets Udførelse vil foranledige. Jeg er fuldstændig enig med de to ærede Talere i, at det, forsaavidt man skal have Entreprise eller leiede Folk i Lovforslaget, saa i alt Fald skal være Undtagelser, medens Arbejde in natura skal være Regelen; dette er jeg fuldstændig enig med dem i. Jeg har endog saa stor Betænkkelighed ved Lovforslagets § 3, at jeg, hvis denne Paragraf ikke forandres, vil faae nogen Betænkkelighed ved Lovforslaget i dets Helhed. Jeg finder, at, hvis Arbejde, skal udføres ved leiede Folk, Kommunens Udgifter til sine Tider ville blive altfor urimelig store, og, hvis Arbejdet skal udføres ved Entreprise, følger det af Sagens Natur, at det altfor meget maa blive Rykkespil mellem Kommunens Kasse og Entreprenøren; thi Ingen kan have nogenomhelst Mening om Omfanget af det Snekastningsarbejde, der i Løbet af Vinteren bliver at foretage. Skal Entreprenøren betinge sig et saa rundeligt Bederlag for det Arbejde, han indgaar paa at udføre, at han kan være nogenlunde sikket, maa det føre til temmelig store Forlangender for hans Bedkommende, og skal han ikke være nogenlunde sikket, saa kan en snefuld Vinter let føre til, at han kommer til at lide Tab af følelig Bestaffenhed, ja maaske endog større Tab, end han er i Stand til at kunne taale. Jeg vilde derfor have ønsket, at Landstingets Udvalgs Flertal havde faaet vedtaget, hvad der findes i Landstingsbetænkningens Side 10, nemlig at Tilveiebringelsen af det til Snekastningens Udførelse fornødne Naturalarbejde ordnes for hver Sognekommune ved en Bedtægt, der er affattet af Sogneraadet osv., kort sagt, som der staar, at Arbejdet skal udføres in natura. Jeg indrømmer, at der muligvis nok kan være adskillige Indvendinger at gjøre mod de Bestemmelser, som Landstingets Udvalgs Flertal har foreslaaet; men det Hovedprincip, de have holdt paa, nemlig at Arbejdet skal udføres in natura, og ikke enten ved leiede Folk eller ved Entreprise, maa jeg billige. — Jeg maa saaledes